DOLINA LOARY W ZARYSIE

Manieryzm we Francji

Manieryzm – termin, którym określa się zjawiska w sztuce europejskiej XVI wieku. Najogólniej poprzez pojęcie to rozumie się styl, występujący w okresie od ok. 1520 do końca XVI wieku i charakteryzujący się dążeniem do doskonałości formalnej i technicznej dzieła, a także wysubtelnieniem, wyrafinowaniem, wykwintnością i swobodą form.

Manieryzm najpierw pojawił się we Włoszech (Rzym, potem Florencja, Padwa) i szybko rozpowszechnił się w Europie (Francja – szkoła z Fontainebleau, Praga, Gdańsk, Toledo)

Przykłady stylu renesansowego i manierystycznego znajdziemy w Dolinie Loary.

Rzeka Loara (fr. *Loire*) – najdłuższa rzeka Francji. Jej długość wynosi 1020 km Źródła Loara bierze w na stokach Gerbier-de-Jonc we wschodniej części Masywu Centralnego, a uchodzi do Zatoki Biskajskiej (Ocean Atlantycki) w postaci estuarium.

Dla statków morskich Loara jest dostępna do Nantes. Rzeka posiada połączenia z Sekwaną i Saoną za pomocą kanałów. Cechują ją duże wahania stanu wód. W dolinie środkowej Loary obecny zespół gotycko-renesansowych zamków, między innymi w Chambord, Blois, Chaumont, Amboise, Chenonceaux i Azay-le-Rideau.

Caen
Reims
Paris
Brest
Troyes
Rennes
Le Mans
Orléans
Lorient
Angers
Tours
Saint-Nazaire
Nantes
Dijon
Poitiers
La Rochelle
Limoges
Angoulême
Clermont-Ferrand
Lyon
Saint-Étie
Grenoble
Valenc
Bordeaux
Avigno
Nîmes
Toulouse
Montpellier
Bayonne
Pau
M

Jean Clouet – malarz nadworny Franciszka I.

Franciszek I Walezjusz

Franciszek I Walezjusz

został królem w wieku 21 lat. Był następcą Ludwika XII, jako jego najbliższy męski krewny. W 1514 r., rok przed objęciem tronu, poślubił Klaudię Walezjuszkę, francuska królewnę - córkę ówczesnego króla. Dzięki temu mariażowi, Francja utrzymała pod swą władzą Bretanię, której królową była teściowa Franciszka.

Mimo licznych wojen prowadzonych za czasów Franciszka I, polityka wewnętrzna doprowadziła do rozkwitu Francji. Licząc około 17 milionów mieszkańców, była największym państwem w Europie. Dano 16 województwom bardzo dużą autonomię. Język francuski stał się językiem urzędowym, wypierając łacinę i wzniesiono mnóstwo nowych zamków, powstało wiele dzieł sztuki zdobiących zamki i pałace.

W czasach Franciszka I, jedną z ważniejszych siedzib dworu królewskiego stał się pałac w Fontainebleau.

Fontainebleau pałac

Rezydencja królewska w Fontainebleau

dawny pałac królewski usytuowany w Fontainebleau, około 55 kilometrów na południe od historycznego centrum Paryża. Dzieje zamku sięgają XII wieku. W XVI wieku, począwszy od panowania króla Franciszka I, rezydencję kilkukrotnie przebudowywano, dzięki czemu otrzymała obecny renesansowo-manierystyczny wygląd. Z powstaniem tej rezydencji związani byli francuscy malarze reprezentujący tzw. szkołę Fontainebleau oraz elita włoskich architektów, rzeźbiarzy i malarzy.

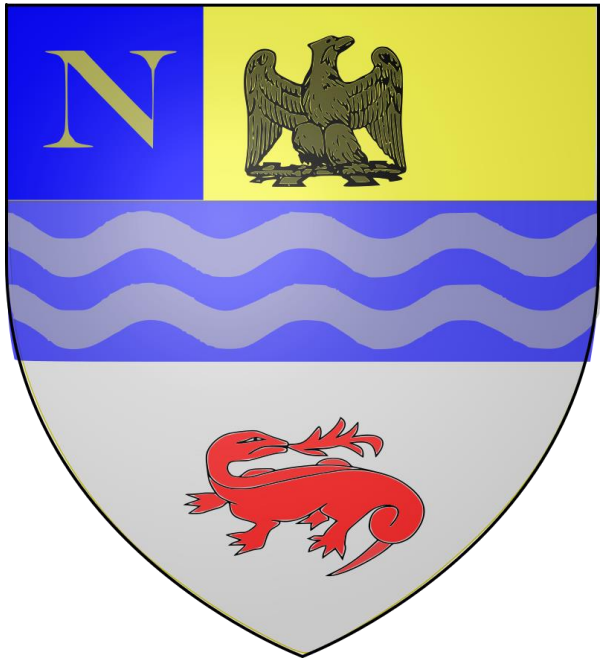

Herb miasta Fontainebleau

Pałac składa się z luźno powiązanych ze sobą pawilonów. Jest to cecha charakterystyczna francuskiego manieryzmu z czasów Franciszka I i Henryka II.

Galeria Franciszka I w zdobieniach zdominowana jest królewskimi symbolami - literą "F" oraz herbem Salamandra i trzema liliami. Powstała w roku 1528.

Sypialnia z czasów Franciszka I

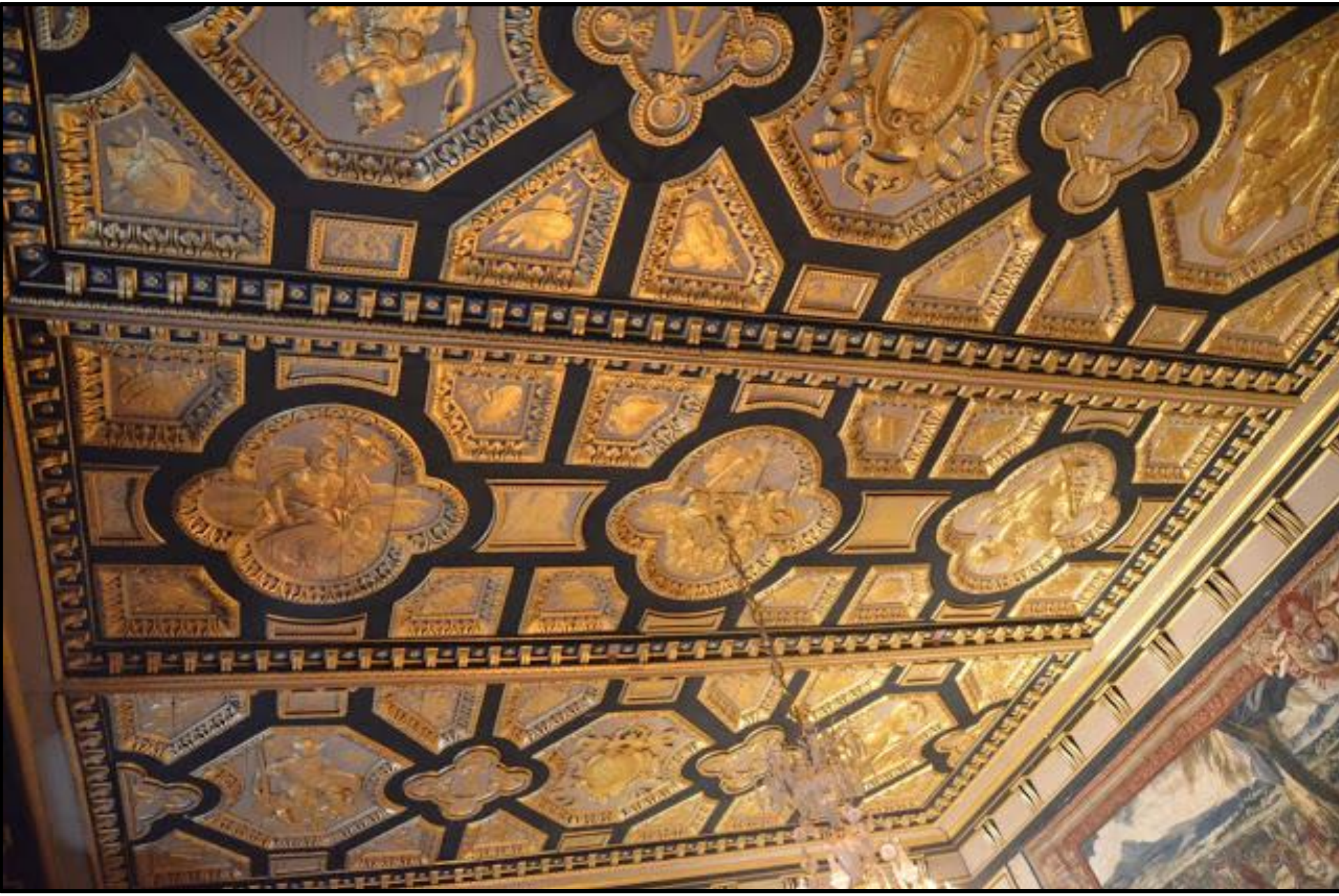

Sala balowa

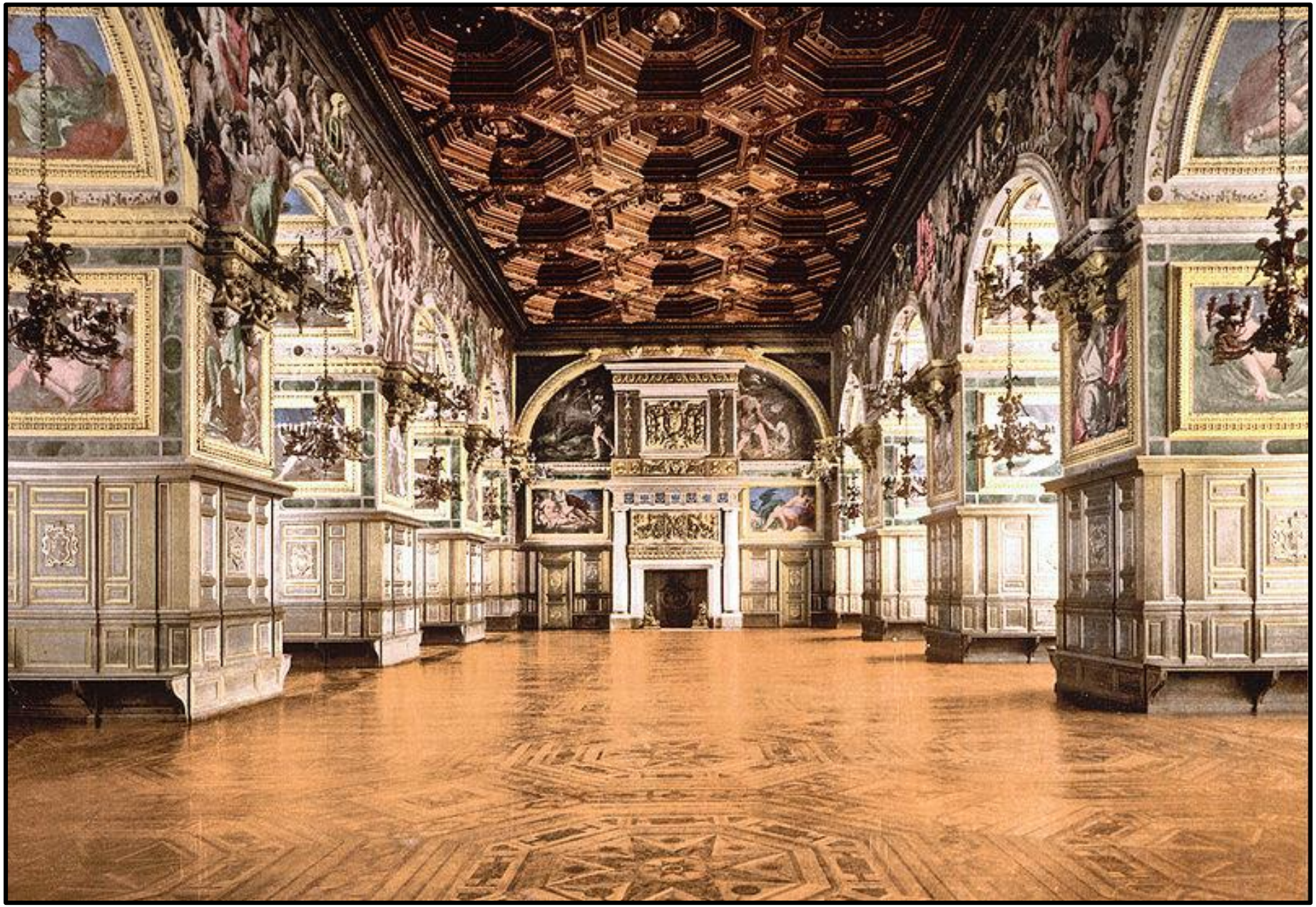

Dekoracje sali balowej. Sala przebudowana za Henryka II.

Z okien Sali Balowej widać Dziedziniec Owalny i Bramę Chrztu

Marmurowy kominek zdobi płaskorzeźba przedstawiająca Króla Henryka IV

Salon Ludwika XIII

Galeria Diany de Poitiers - *Galerie de Diane de Poitiers* przeprojektowana została na zamkową bibliotekę przez Napoleona III w roku 1858 r.

Ta rokokowa sypialnia Marii Antoniny jest jednym z najpiękniejszych pomieszczeń w pałacu.

Warto zwrócić uwagę na wspaniałe łoże z austriackim orłem nad baldachimem- orzeł to symbol rodu Habsburgów, z którego wywodziła się Maria Antonina.

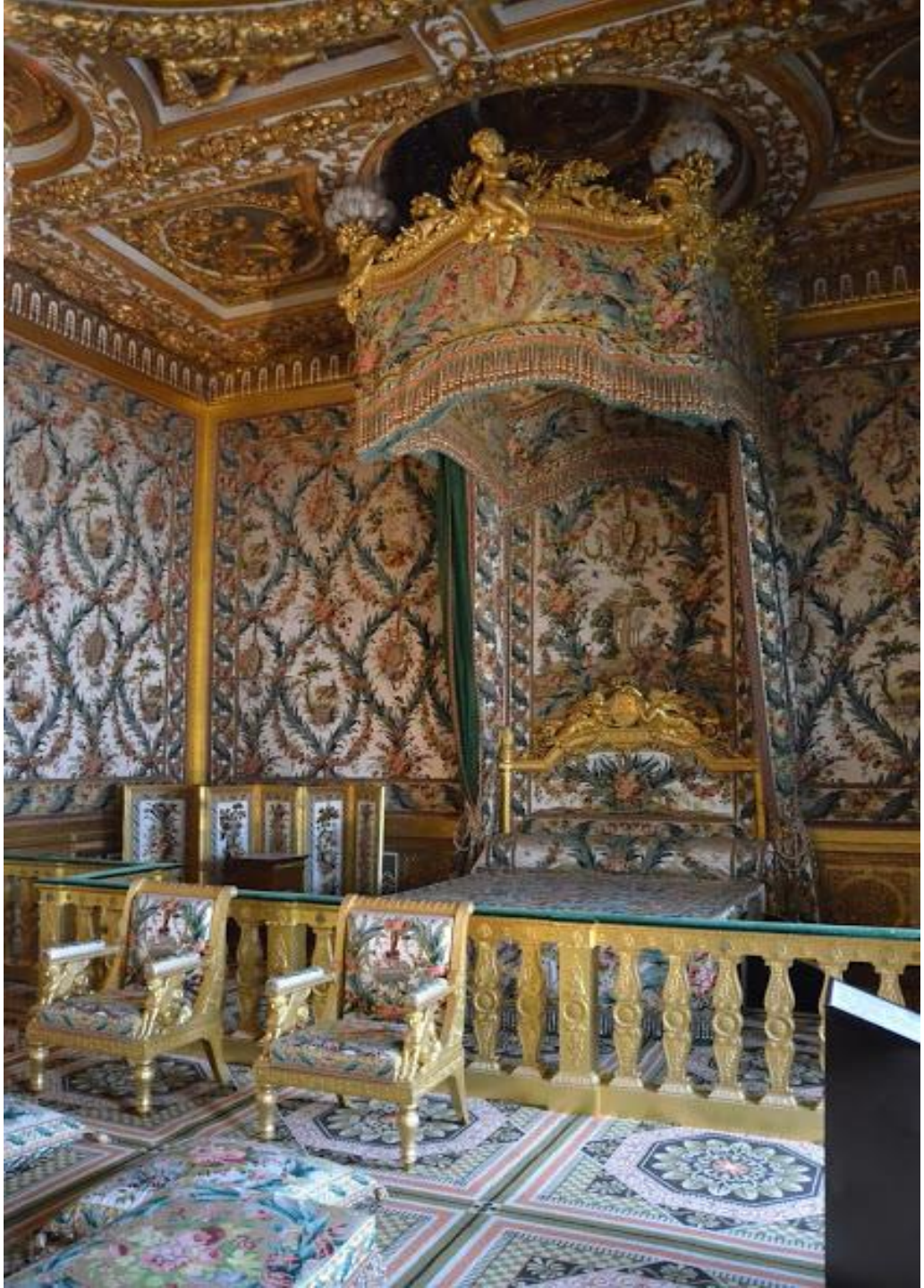

Niezwykły plafon przypominający kopułę jest bogato zdobiony złotem i sztukateriami, pokój obity jest tkaniną we wzory roślinne i groteski.

Drzwi zachowały się z poprzedniego okresu- z czasów Ludwika XIV.

Sala tronowa

Kaplica Św. Trójcy, której budowę rozpoczęto pod koniec panowania Franciszka I, a ukończono za czasów Henryka II.

Ogrody pałacowe

Chambord

Pośród mnogości wspaniałych zamków, pałaców i arystokratycznych posiadłości umiejscowionych w dolinie rzeki Loara, Zamek w Chambord zajmuje jedno z głównych miejsc. Ta majestatyczna budowla, która początkowo miała być tylko królewskim domkiem myśliwskim, na przestrzeni wielu lat przekształciła się prawdziwe dzieło architektury epoki Renesansu. Twierdza Chambord, na projekt której miał prawdopodobnie wpływ Leonardo da Vinci, uważana jest za najpiękniejszy zamek Loary oraz narodową własność Francji. Konkurując pod względem wielkości form i rozmiarów z tak wspaniałymi pomnikami architektury jak Wersal czy Fontainebleau.

Latarenka
na dachu

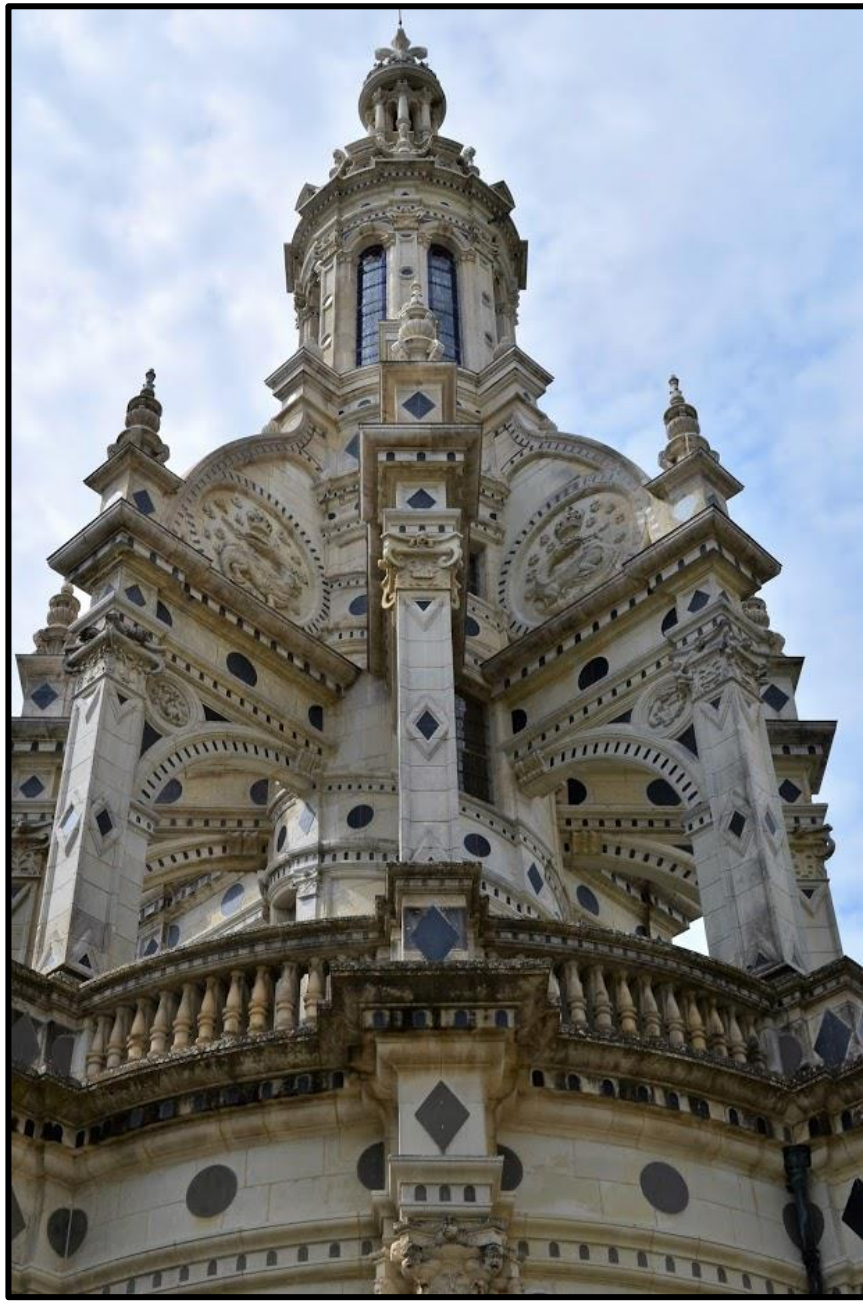

Kominy zamku Chambord

Motyw salamandry – symbolu Franciszka I

Wnętrze zamku nie jest tak spektakularne jak wieże i kominy piętrzące się na zewnątrz. Poza spiralną klatką schodową zobaczymy sporo motywów myśliwskich i obrazów. Do obejrzenia są też królewskie sypialnie i kaplica, której wybudowania Franciszek I już nie doczekał.

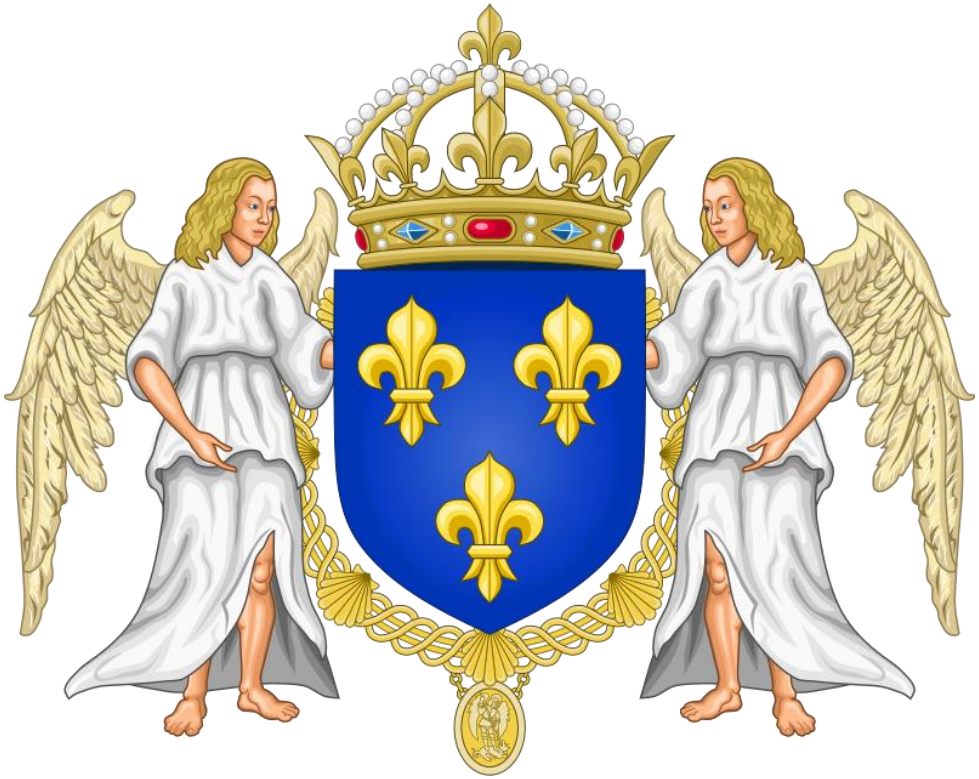

Królewski herb Walezjuszy

Zewnętrzne tarasy pozwalają przyjrzeć się bliska ozdobnym elementom dachów, dają też możliwość zorientowania się jak duży jest park w którym znajduje się zamek.

Zamek Chambord

Spiralnie skręcona klatka schodowa

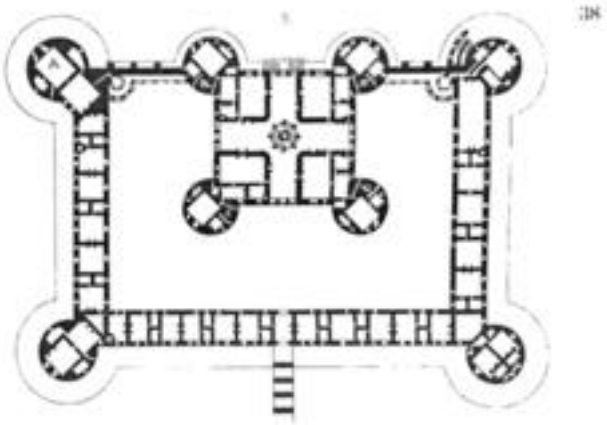

Plan zamku w Chambord

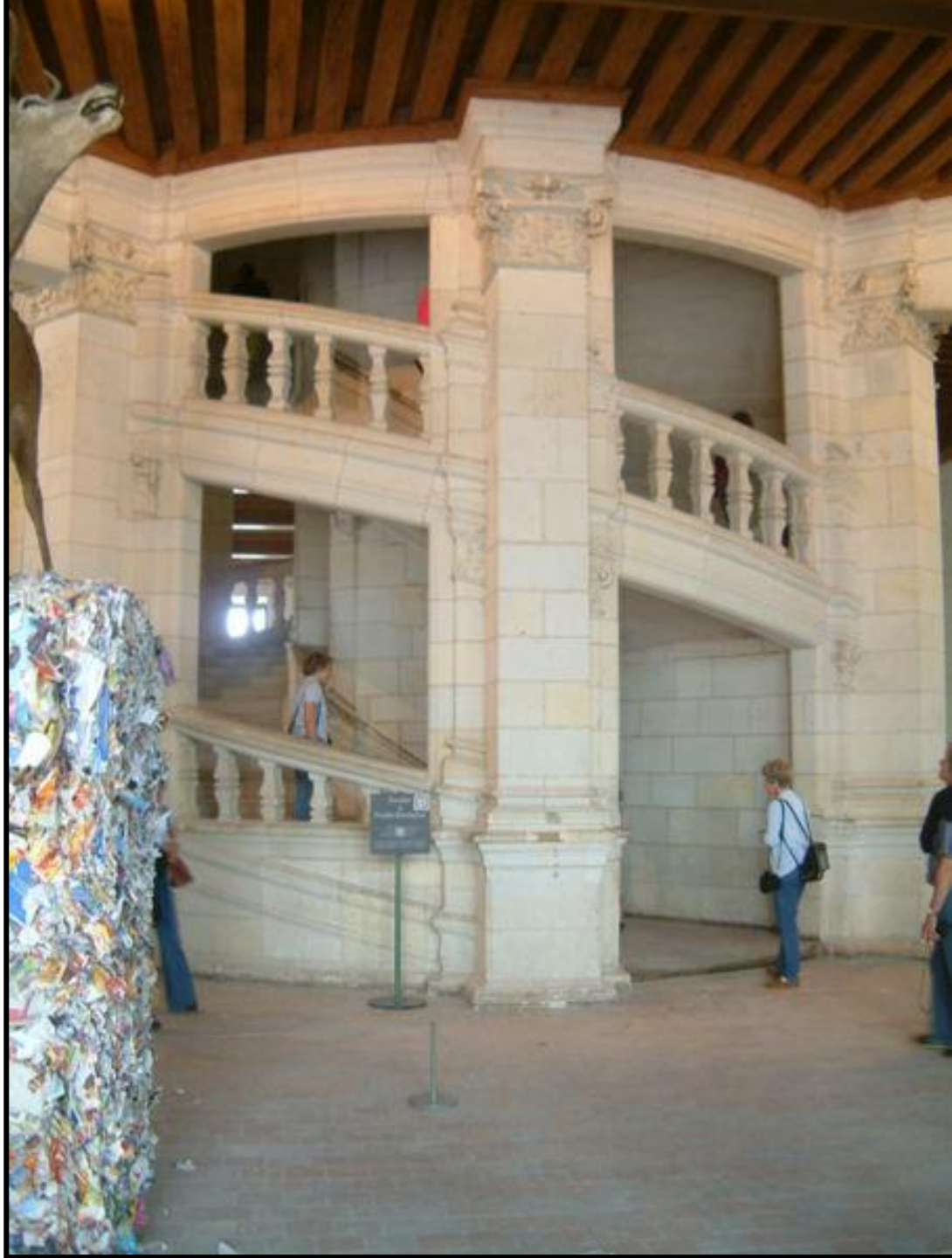

Spiralna klatka ma kilka kondygnacji.

Na każdej są dwa wejścia, dlatego wchodząc do góry lub schodząc nią w dół nie spotkamy się z osobami, które weszły na nią z drugiej strony.

Gra planszowa XVI w.

Blois

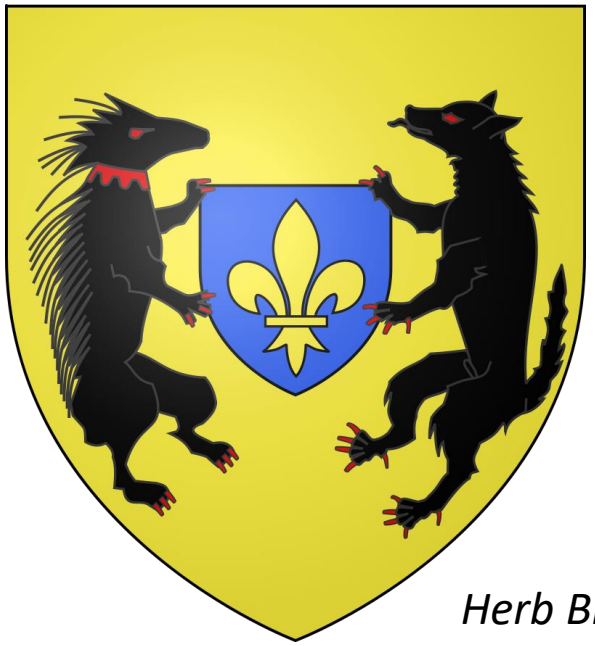

Herb Blois

Zamek Królewski w Blois, ulubiona rezydencja królów Francji w okresie Renesansu, jest obowiązkowym punktem do zwiedzania w Dolinie Loary. Zamek jest prawdziwym odzwierciedleniem architektury i historii Zamków nad Loarą – jego cztery skrzydła, reprezentujące odmienne style, a także monumentalne schody, zamykają się wokół dziedzińca, stanowiąc przykład przekroju architektury francuskiej od okresu średniowiecza do klasycyzmu.

Zamek w pełni zasługuje na swoją nazwę. Na przestrzeni czasów był siedzibą 6 królów oraz 10 królowych. Położony na wysokim brzegu Loary jest jednym z częściej odwiedzanych zamków francuskich. Obiekt posiada 564 pokoi, w tym 100 sypialni.

Jeżozwierz – herb Ludwika XII

Zamek **Blois** – turystów przyciąga jego historia.
W tych wspaniałych murach będących przykładem stylów gotyckiego, włoskiego renesansu, manieryzmu i stylu klasycystycznego rozegrało się wiele krwawych wydarzeń.
Tu według Aleksandra Dumas, Katarzyna Medycejska miała swoją słynną szafeczkę z szufladkami na trucizny i tu władczyni zmarła, a niewiele później został zamordowany król Henryk III – inicjator zamachu na księcia Gwizjusza (dokonanego także w tym miejscu).
Wśród mieszkańców tego legendarnego dworu była także polska królowa Marysieńka, która zamieszkała w Blois po śmierci Jana III Sobieskiego . Tu także Marysieńka Sobieska zmarła w styczniu 1716 r.

Zewnętrzna klatka schodowa

L
A

Gargulce zdjęte z dachów zamku

Kaplica zamkowa

Amboise

Zamek. Jego historia sięga III wieku n.e, kiedy to powstał tutaj fort warowny wzniesiony przez Merowingów, jako jedna z wielu fortec budowanych w tym czasie nad brzegami Loary. W XII wieku zamek był w posiadaniu rodziny d'Amboise, ale w 1434 roku król Karol VII skonfiskował go na własność królewską. Przez następne lata zamek ulegał stopniowej rozbudowie.

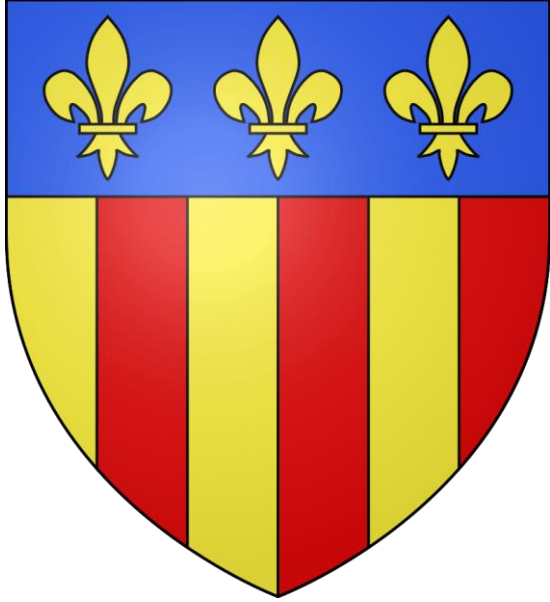

Herb Amboise

Królewski zamek w Amboise nad Loarą, średniowieczna feudalna forteca w XV wieku przeszła w ręce korony. Zamek był świadkiem narodzin, a potem śmierci, Karola VIII, wychował się tu Franciszek I, a jego gość – Leonardo da Vinci, zmarły w dworku Clos Lucé w Amboise, został pochowany w zamkowej kaplicy świętego Huberta.

Clos Lucé (**Cloux**) – pałac w Amboise w dolinie Loary; połączony podziemnym przejściem z położonym w odległości ½ km Zamkiem w Amboise.

W 1516 na zaproszenie królewskiego rodzeństwa Franciszka I i Małgorzaty z Nawarry, do Amboise przybył Leonarda da Vinci (przywożąc ze sobą trzy dzieła: Giocondę, Świętą Annę Samotrzecią i Jana Chrzciciela). W Clos Lucé spędził ostatnie lata życia, pracując dla króla Francji. Tam też zmarł 2 maja 1519.

Obecnie w pałacu mieści się muzeum. Można w nim obejrzeć modele 40 machin zaprojektowanych przez Leonarda.

Kaplica Św. Huberta

Zamek Chenonceau (fr. *Château de Chenonceau*) – jest jednym z tzw. zamków nad Loarą, usytuowanym w miejscowości Chenonceaux we Francji. Bywa często nazywany także „Zamkiem Dam” (*Château des Dames*) ze względu na sześć kobiet, które jako jego właścicielki stopniowo go rozbudowywały.

Chenonceau to ucieleśniona idea doskonałej harmonii między przyrodą, złożoną z wody, powietrza i zieleni a unikalną architekturą.

Arcydzieło Renesansu, bezpośrednio zainspirowane mostem Ponte Vecchio, bardziej niż wszystkie inne dzieła epoki, wywołuje uniwersalne uczucie spokoju. W zamku zgromadzone są arcydzieła sztuki – wyjątkowa kolekcja gobelinów, obrazów i mebli. Unikatowe dzieła malarstwa, autorstwa największych europejskich mistrzów XVI, XVII i XVIII wieku, oddają atmosferę bogatej historii zamku, w której pierwszoplanowe role zawsze grały kobiety.

Właścicielki zamku: Katarzyna Briconnet, Diana de Poiters, Katarzyna Medycejska, Ludwika Lotaryńska, Ludwika Dupin, Margerite Pelouze.

Galeria zamkowa.
Od roku 1913 zamek pozostaje w rękach rodziny Menier – właścicieli fabryk czekolady.

Ogród zamkowy

Donżon to zarazem wieża
i miejsce ostatecznej obrony

Galeria
na parterze

fot.ewa klimaszewska

fot. MFSG

Kuchnia zamkowa

Chaverny

Zamek w Cheverny – jeden z zamków Doliny Loary, położony na południowy zachód od Orleanu i 193 kilometry od Paryża, w departamencie Loir-et-Cher we Francji. Posiadłość ta od ponad 600 lat należy do rodziny Hurault i bez większych zmian zachowała wygląd z XVII wieku

Zamek w Cheverny jest słynny z organizowanych do dziś polowań. Zwiedzający posiadłość mogą zobaczyć psiarnię, liczącą około 100 psów i Salę Trofeów Myśliwskich.
W 1922 roku prywatny zamek został udostępniony zwiedzającym przez prywatnego właściciela - był to pierwszy taki przypadek we Francji.

Zamek został zbudowany w XVII wieku w stylu Ludwika XIII, z białego tufu wapiennego, a przykryty został stromymi dachami. Fasada jest prosta i symetryczna, bardzo charakterystyczna i różniąca się mocno od innych zamków w dolinie Loary, które najczęściej zostały wzniesione bądź przebudowane w epoce renesansu.

Zamek Cheverny

Kaplica zamkowa

Zbrojownia

Psiarnia w Chaverny

Chaumont

Zamek w Chaumont, usytuowany jest na stromej skarpie u brzegu **Loary.** Został zbudowany już w **X wieku**, jednak w **XV wieku** został spalony, a następnie odbudowany na życzenie **Ludwika XI, ówczesnego króla Francji.** W późniejszych wiekach również był kilkukrotnie przebudowany.

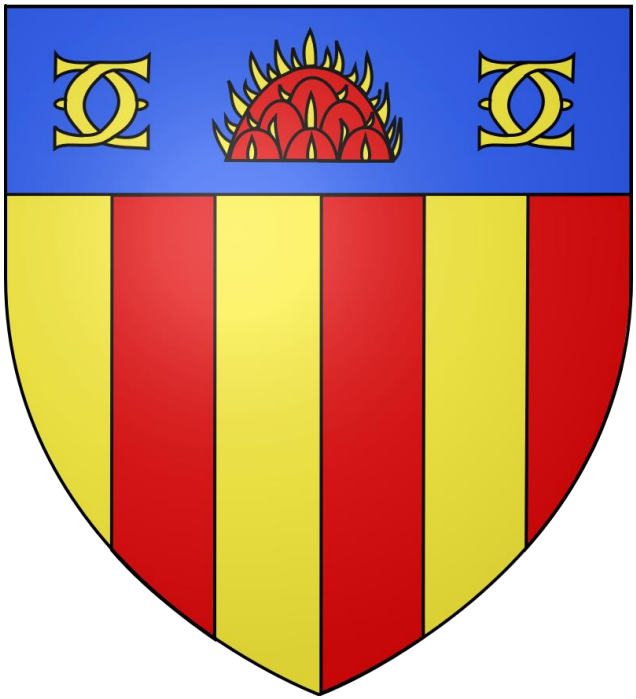

Herb miejscowości Chaumont

W obecnym kształcie jest jednym z najpiękniejszych zachowanych dzieł budownictwa renesansowego, a jego znakiem rozpoznawalnym są potężne, cylindryczne wieże zakończone spiczastymi dachami. Wyjątkowo klimatycznym miejscem jest też most zwodzony z masywnymi basztami, przez który wiedzie droga na zamek.

Od 1560 r. zamek zamieszkiwała Katarzyna Medycejska. Po śmierci jej męża Henryka II, zmusiła kochankę króla — Dianę de Poitiers — do oddania jej królewskiego Chenonceaux. Diana na krótko wprowadziła się do Chaumont. W 1594 roku zamek został sprzedany. Obecnie w części zamku - hotel.

Międzynarodowy Festiwal Ogrodów odbywa się na terenie przylegającym do zamku Chaumont.

Od końca kwietnia
do października
możemy spacerując
po parku położonym
obecnie na 32 hektarach
(w 2012 park powiększono
o 10 hektarów)
podziwiać wystawy
sztuki współczesnej.

Zamkowe stajnie

Zamek Camount jest wyjątkowy także ze względu na zamkowe stajnie , które były zelektryfikowane wcześniej niż sam zamek i Francja jako taka. Żłoby były porcelanowe i do dziś widać w jak wspaniałych warunkach trzymane były tutaj konie.

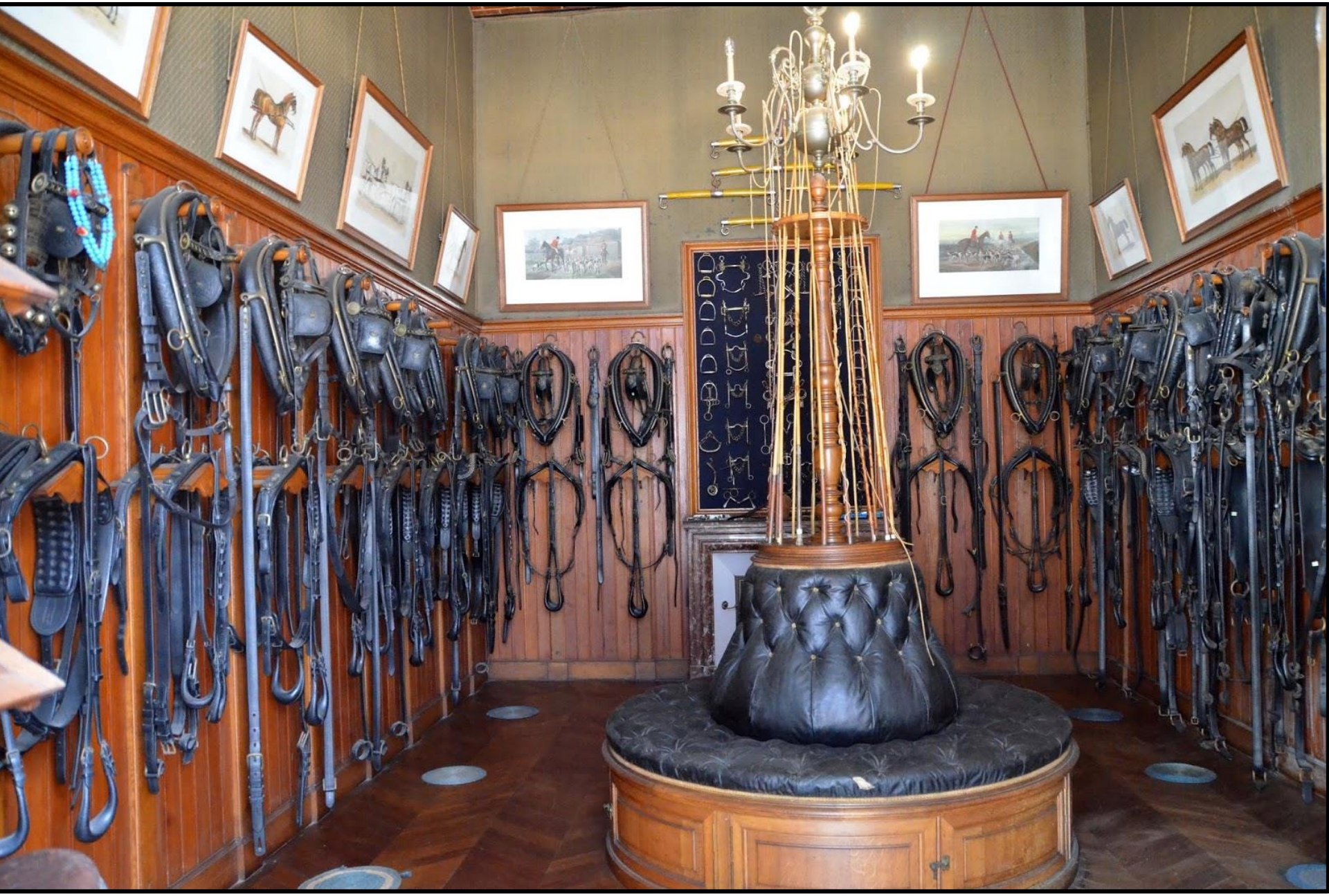

Villandry

Zamek został zbudowany w 1536 roku w stylu renesansu przez Jana Breton, Ministra finansów Franciszka I-go. Znany jest jednak z 1189 roku jako twierdza, w której podpisano Pokój Colombiers pomiędzy Henrykiem II, królem Anglii I Filipem Augustem królem Francji.

Obecny Zamek w Villandry powstał więc w XVI wieku na miejscu starej warowni. W czasie rewolucji francuskiej twierdza została skonfiskowana i przekazana Józefowi Bonaparte. W 1906 roku zamek w Villandry nabył doktor Joachim Carvallo. Sprowadził do budowli dzieła sztuki oraz niezwykłe dekoracje, a wokół zamku stworzył majestatyczny ogród w stylu renesansowym z parterami , zaskakującymi klombami i rabatami. Obok zamku stworzono szkołę ogrodniczą, gdzie kształci się przyszłych ogrodników i architektów krajobrazu.

Ogrody można zwiedzać cały rok, gdyż łagodny klimat i praca ogrodników sprawiają tylko, że wraz z sezonami zmienia się ich wystrój.

R.STUDNICKI

Azay – le – Rideau

Zbudowany został na wyspie otoczonej przez rzekę Indre, jego rozbudowa przebiegała w stylu wczesnego włoskiego renesansu, bardzo charakterystycznego dla doliny Loary, z pilastrami i gzymsami horyzontalnymi, z kunsztownymi ozdobami lukarn.
Zamek składa się z dwóch budynków połączonych w kształcie litery L, ozdobionych bocznymi wieżyczkami.

Wnętrze zamku słynie z bogatej kolekcji arrasów flamandzkich, które zdobią ściany szesnastowiecznym zwyczajem oraz dużych obrazów i portretów nawiązujących do czasów Walezjuszów i Burbonów. Najstarszy arras pochodzi z 1500 roku.

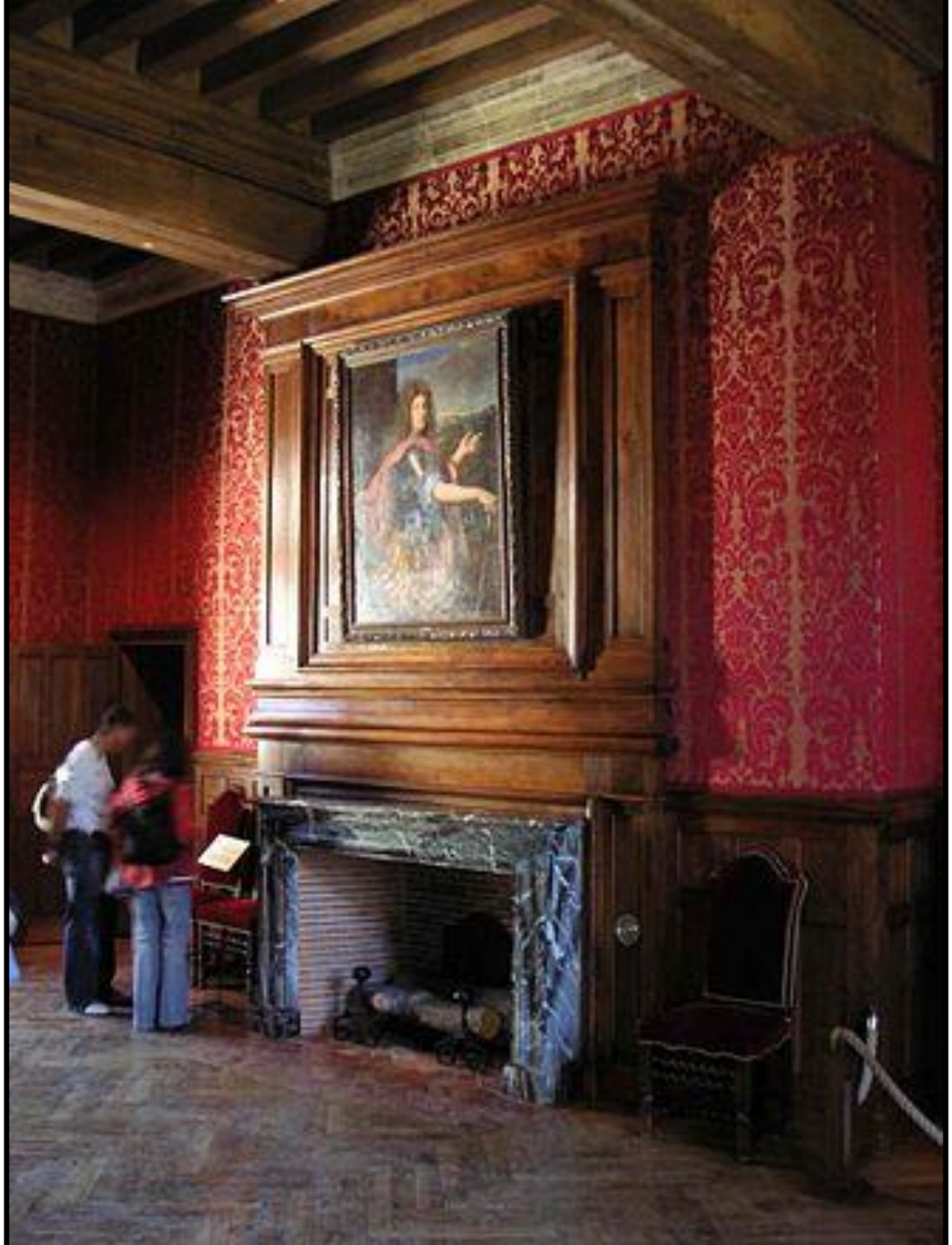

NVTRISCO ET EXTINGO

Dolina Loary

Dolina Loary to kraina historyczna Francji, na obszarze której znajduje się ponad 300 średniowiecznych i renesansowych zamków oraz pałaców manieryzmu i doby neoklasycyzmu. Są one prawdziwymi arcydziełami architektury. Wnętrza zamków kryją ogromne kolekcje mebli, gobelinów, obrazów.

Tutaj wszystko jest przesiąknięte historią z życia francuskich królów XVI wieku.
W 2000 roku UNESCO wpisało środkową część doliny rzeki, pomiędzy ujściami Maine i Sully-sur-Loire, na swoją prestiżową Listę Światowego Dziedzictwa.
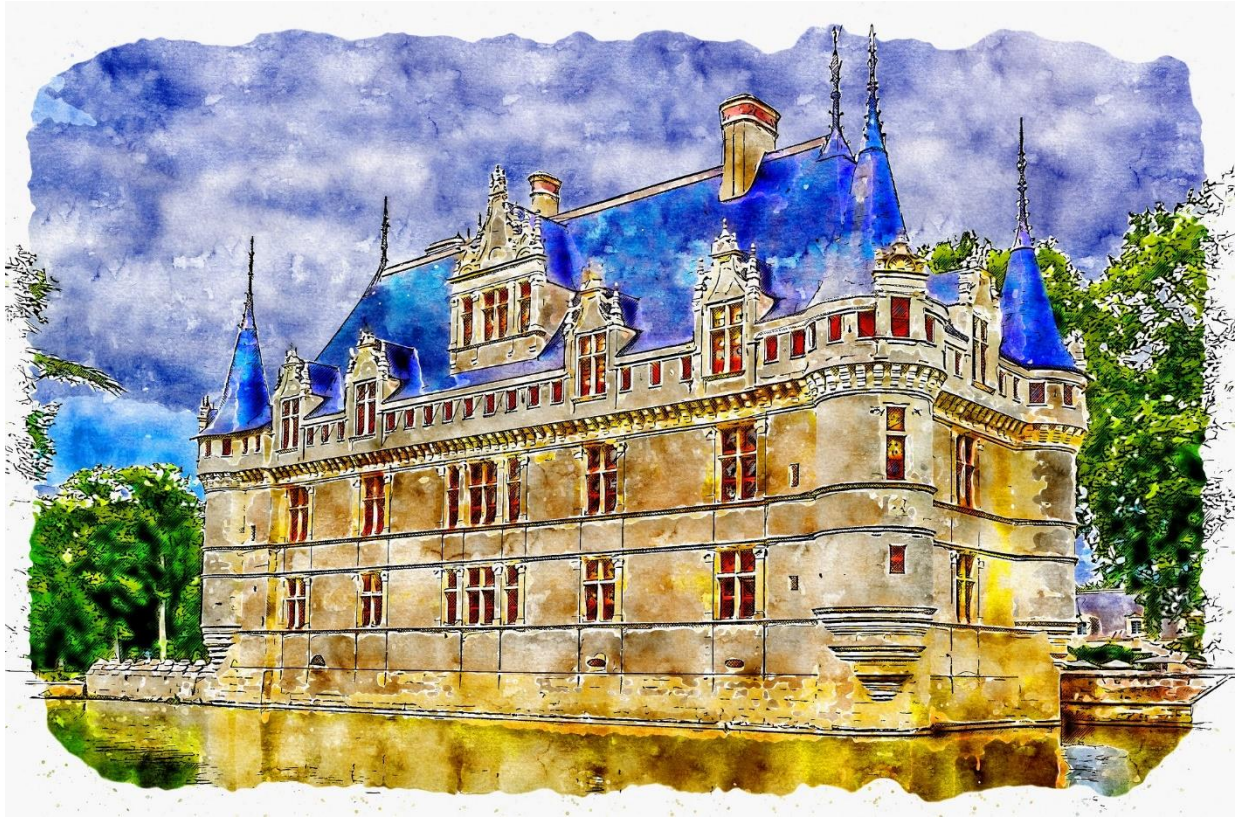
Dziękuję